

(Multi)culturele psychologie

Is de psychologie van de toekomst nog wel voor iedereen?

Cristina Vellinga voorzitter van de sectie Interculturalisatie van het NIP

You say either (eye-ther) and I say either (ee-ther), You say neither and I say neither... Als verschillen tussen groepen minimaal zijn, vereist een aanpassing van onze referentiekaders een minimale inspanning. Wanneer deze verschillen echter significant groter zijn, kan deze aanpassing tot fundamentele veranderingen in onze referentiekaders leiden. Hoe moet de psychologie met zulke veranderingen omgaan? Op het symposium 'When culture matters...' wordt het debat aangezwengeld omtrent deze vraag, die nu dringender wordt gesteld dan ooit tevoren.

De intrede van 'cultuur' als bewuste parameter in de psychologie als wetenschappelijke onderneming, in de jaren zeventig van de vorige eeuw, heeft ons doen begrijpen dat verschillen in gedrag substantieel kunnen zijn, afhankelijk van de context waarin dit gedrag geproduceerd is. Dit contextueel-sensitief denken hielp ons om bijvoorbeeld testmateriaal te ontwikkelen dat fair is voor iedereen, of behandelmethoden aan te passen die beter aansluiten bij een specifieke groep. De sindsdien verkregen kennis is bijzonder breed, maar grotendeels onbekend; dat de resultaten van dit cross-cultureel onderzoek nog niet de mainstream psychologie hebben bereikt heeft, naar mijn mening, te maken met de groeiende spanning rondom het fundamenteel concept 'cultuur'. Zoals sommige cross-culturele onderzoekers zelf opmerken, is 'cultuur' als wetenschappelijk parameter een concept

'zonder substantie' dat een voortdurende monitoring en analyse vereist, met als ultiem doel het 'oplossen ervan' (peeling the onion). Maar de wetenschap is er tot op heden niet in geslaagd dit lege concept door een substantiële versie te vervangen, mede omdat 'cultuur' de laatste decennia ook geassocieerd is met politieke en beleidsdoelen. Dit terwijl zo'n 'gevuuld concept' makkelijker op te nemen zou zijn in de corpus of knowledge van wat wij 'psychologie' noemen.

Een shift

De tijd lijkt rijp om van paradigma te veranderen. De huidige psychologie als wetenschap bevindt zich op een kruispunt: 'cultuur' kan niet meer weggedacht worden in de studie van de psychologie, maar de richting waarin en de manier waarop deze parameter geïntegreerd wordt, moet wel spoedig

bepaald worden: gaan we richting een 'culturele psychologie' (een algemene psychologie, waar 'cultuur' als parameter permanent geïntegreerd is) of richting een 'multiculturele psychologie' (verschillende psychologieën van de verschillende culturen in de wereld)? Met andere woorden, psychologie 2.0 staat voor de deur, maar blijft deze wel een 'psychologie4all'?

Debat

Het symposium 'When culture matters...' van 2 november a.s. probeert op eigen wijze en met gepaste bescheidenheid een mogelijk antwoord op deze dringende en fundamentele vraag te geven. De sectie Interculturalisatie nodigt u van harte uit om deel te nemen aan dit debat, samen met een aantal vooraanstaande wetenschappers en practitioners uit het cross-cultureel veld. Leden van de sectie hebben voorrang en genieten een gereduceerd tarief. Vóór het symposium vindt ook de ledenvergadering plaats waarin de toekomst van de sectie binnen het NIP vastgesteld zal worden. Uw deelname wordt daarom des te meer op prijs gesteld.

Door: Cristina Vellinga

Meer informatie over het programma kunt u lezen op <https://www.psynip.nl/wp-content/uploads/2017/07/interculturalisatie-workshops-.pdf>

